Lietas arhīva Nr. C-1510-25/20
ECLI:LV:LRT:2025:0321.C88491024.2.S

Latgales rajona tiesa

SPRIEDUMS

Latvijas Republikas vārdā

Daugavpilī 2025. gada 21. martā

Tiesa šādā sastāvā: tiesnese Regīna Paipale

ar tiesas sēdes sekretāri /Persona A/,

tulci /Persona B/,

piedaloties prasītājai /Persona C/, atbildētāja /Persona D/ pilnvarotajam pārstāvim /Persona E/,

izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu /Persona C/ prasībā pret /Persona D/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] /Datums A/dzimušās /Persona F/ vecāki ir /Persona D/ un /Persona C/.

[2] Prasītāja /Persona C/ vērsās tiesā ar prasību piedzīt no atbildētāja /Persona D/uzturlīdzekļus meitas /Persona F/ uzturēšanai 700 EUR ik mēnesi līdz bērna pilngadībai.

[2.1] Prasītāja prasībā norādīja, ka abiem vecākiem vienādi jārūpējas par saviem bērniem, bet viņa ar atbildētāju nevar vienoties par uzturlīdzekļu apmēru meitas uzturēšanai.

[2.2] Prasītāja norādīja, ka ar Latgales rajona tiesas spriedumu civillietā Nr.C88241324 no atbildētāja bija piedzīti uzturlīdzekļi meitas uzturēšanai minimālajā apmērā, jo puses vienojās, ka atbildētājs nodrošinās prasītāju ar meitu ar mājokli, bet pašlaik ir iniciēta prasītājas un bērna piespiedu izlikšana no dzīvokļa.

[2.3] Uzskata, ka Civillikuma 179.pants nosaka bērna vecākiem pienākumu piedalīties bērna uzturēšanā un nodrošināt bērnam visu nepieciešamo uzturam, apģērbam un attīstībai, bet prasītāja viena nespēj to nodrošināt, tādēļ no atbildētāja meitas /Persona F/ uzturam, garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšanai ir piedzenami uzturlīdzekļi 700 EUR ik mēnesi

[2.4] Prasītāja, pamatojoties uz Civillikuma 179. un 181.pantu, lūdza piedzīt no atbildētāja prasītājas labā uzturlīdzekļus bērna /Persona F/ uzturēšanai 700 EUR.

[3] Tiesas sēdē prasītāja prasību pēc tajā izklāstītajiem apstākļiem uzrēja. Tiesai papildus paskaidroja, ka atbildētājs ar meitu nekomunicē jau piecus gadus, tagad notiek prasītājas un bērna izlikšana no dzīvokļa, tādēļ atbildētājs faktiski vairs nenodrošina bērnu ar dzīvojamo telpu. Līdz ar to, lai īrētu dzīvokli, arī ir nepieciešami līdzekļi, kuru prasītājai faktiski nav, jo viņa iespēju robežās ekonomē un krāj naudu, lai iegādātos sev un bērnam mājokli. Bērnam ir problēmas ar veselību, kas arī prasa papildus līdzekļus veselības uzturēšanai un stiprināšanai. Tāpat, lai bērnam būtu labākas sekmes skolā, bērns papildus apmeklē apmācības kursus, kas arī prasa papildus izdevumus. Bērns aug, dzīve kļūst dārgāka un saskaņā ar prasītājas izdevumu aprēķinu izdevumi, kuri ir nepieciešami meitas /Persona F/ uzturēšanai ir 1341 EUR mēnesī. Prasītāja viena nevar nodrošināt meitu ar visu nepieciešamo pilnvērtīgam uzturam un attīstībai, bet atbildētājs maksā tikai minimālos uzturlīdzekļus un vairāk nekādu palīdzību meitas uzturēšanā nesniedz. Prasītājas ienākumi ir tikai valstī noteiktā minimālā alga, kā arī palīdzību bērna uzturēšanai iespēju robežās sniedz bērna vecvecāki. Ņemot vērā izdevumus bērna uzturēšanai, pušu spējas un mantisko stāvokli, uzskata, ka no atbildētāja piedzenami uzturlīdzekļi ne mazāk kā 400 EUR ik mēnesi līdz bērna pilngadībai,

[4] Atbildētāja pilnvarotais pārstāvis /Persona E/ prasību atzina daļēji. Tiesai paskaidroja, ka piekrīt, ka bērna uzturēšanai ir izdevumi, kurus norādīja prasītāja, bet to apmērs ir mazāks. Atbildētājs atzīst, ka bērna uzturēšanai ir šādi izdevumi: bērna ēdināšana - 250 EUR mēnesī; ikmēneša izdevumi: apkure 20 EUR, elektrība 10 EUR, gāze 2 EUR, apsaimniekošana 20 EUR, mobilais telefons, internets 12 EUR; izdevumi skolai un izglītībai kopā 87 EUR; sports, kultūra – 5 EUR; ārstēšana: zāles, vitamīni – 10 EUR, baseins – 5 EUR, kontaktlēcas – 10 EUR, vingrošana – 10 EUR; frizētava, kosmetologs - 30 EUR, higiēnai: šampūns, dušas želeja - 10 EUR, ziepes – 3 EUR, zobu pasta, zobu birste – 5 EUR, tualetes papīrs, salvetes – 10 EUR, veļas pulveris – 6 EUR, sejas kopšana – 10 EUR, higiēnas paketes – 10 EUR; sezonas izdevumi: ziemas zābaki – 50 EUR, kurpes – 50 EUR, sandales – 30 EUR, kleitas, svārki, blūzes – 100 EUR, cepure, šalles, cimdi – 30 EUR , apakšveļa – 80 EUR , džinsi, bikses -50 EUR, džemperi – 40 EUR, ziemas jaka - 50 EUR, pavasara jakas – 100 EUR, zeķbikses – 20 EUR, šorti-20 EUR, sporta kostīms – 30 EUR, krekli ikdienai – 40 EUR, soma – 50 EUR, dzimšanas dienas svinības- 140 EUR, draugu dzimšanas dienas – 50 EUR, vasaras nometne – 100 EUR, atpūtas brauciens – 200 EUR, datora profilakse un remonts -45 EUR, brilles – 50 EUR. Atbildētāja ienākumi ir tikai darba alga vidēji 1557 EUR mēnesī un cita veida ienākumu viņam nav, kā arī atbildētājs sastāv laulībā un viņam ir vēl viens bērns, kuram ir četri gadi un arī ir problēmas ar veselību. Tāpat arī atbildētājam ir izdevumi ģimenes un mājokļa uzturēšanai. Piekrita, ka atbildētājs citu palīdzību, izņemot minimālos uzturlīdzekļus, meitai nesniedza, kā arī atzina, ka atbildētājs vairs nenodrošina bērnam mājokli, jo dzīvoklis, kurā pašlaik vēl dzīvo prasītāja ar bērnu, ir pārdots un jaunais īpašnieks izliek prasītāju un bērnu no dzīvokļa. Līdz ar to atbildētājs piekrīt maksāt meitas uzturēšanai 350 EUR ik mēnesi, jo uzskata, ka šī summa ir pietiekama, lai nodrošinātu bērna vajadzības un atbilst atbildētāja spējam un mantiskajam stāvoklim.

Motīvu daļa

[5] Tiesa, iepazinusies ar prasībā izklāstītajiem apstākļiem, uzklausījusi prasītājas un atbildētāja pilnvarotā pārstāvja paskaidrojumus, pārbaudījusi un novērtējusi iesniegtos pierādījumus, uzskata, ka prasība apmierināma daļēji.

[6 Tiesa atzīst, ka lietā nepastāv strīds un ar bērna dzimšanas apliecību pierādīts, ka pusēm ir kopīgs nepilngadīgs bērns - meita /Persona F/, dzimusi /Datums A/.

[7] Ar Latgales rajona tiesas 2024. gada 30. jūlija spriedumu lietā Nr. C88241324 pierādīts, ka no /Persona D/ par labu /Persona C/ tika piedzīti uzturlīdzekļi meitas /Persona F/ uzturēšanai 210 EUR ik mēnesi, bet ne mazāk kā 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktā minimālās mēneša darba algas ik mēnesi, no 2024. gada 30. maija līdz bērna pilngadībai.

[8] Civillikuma 179.panta pirmā un otrā daļa nosaka, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem, bet piektā daļa paredz, ka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Līdz ar to saskaņā ar Civillikuma 179.pantu un tiesu praksi, nosakot uzturlīdzekļu apmēru bērna uzturēšanai, jāņem vērā vecāku mantiskais stāvoklis, vecāka spējas sniegt uzturu, bērna vajadzības viņa pilnvērtīgai fiziskai un garīgai attīstībai.

[8.1] Tiesa atzīst, ka lietā nepastāv strīds, ka abām pusēm ir pienākums piedalīties bērna uzturēšanā un atbildētājs maksā uzturlīdzekļus bērna uzturēšanai, ievērojot valstī noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru, bet pastāv strīds par bērna ikmēneša izdevumu apmēru.

[8.2] No prasītājas tiesas sēdē sniegtajiem paskaidrojumiem, Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras Daugavpils reģionālās nodaļas 2024. gada 28. novembra izziņām par /Persona C/ apdrošinātās personas iemaksām no 04.2024. un par faktiski veiktajiem maksājumiem izriet, ka prasītājas ienākumi ir valstī noteiktā minimālā darba alga un ģimenes valsts pabalsts 25 EUR mēnesī, un cita veida ienākumu prasītājai nav, bet palīdzību bērna uzturēšanai iespēju robežās sniedz arī bērna vecvecāki.

Atbildētājs šos faktus neapstrīdēja, tādēļ tiesa uzskata par pierādītu, ka prasītāja viena nespēj nodrošināt meitu ar visu nepieciešamo pilnvērtīgai attīstībai.

[8.3] Ar atbildētāja pilnvarotā pārstāvja tiesā sniegtajiem paskaidrojumiem un Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras Rīgas pilsētas Zemgales nodaļas 2025. gada 13. janvāra izziņu par /Persona D/ a pdrošinātās personas iemaksām no 06.2024. pierādīts, ka atbildētājs strādā Valsts policijā un viņa darba alga pēc nodokļu ieturēšanas vidēji ir 1557 EUR mēnesī. Prasītāja šos faktus neapstrīdēja.

[8.4] No atbildētāja pilnvarotā pārstāvja paskaidrojumiem izriet, ka par dzīvokli, kas noformēts uz viņa vārda un ieķīlāts /Nosaukums A/, par kuru tiek veikti ikmēneša maksājumi, kredīta maksājumus veic atbildētāja vecāki. Līdz ar to tiesa uzskata, ka atbildētājam nav papildus izdevumu kredīta par dzīvokli atmaksai.

[8.5] Vienlaikus, tiesa uzskata, ka šajā gadījumā katras puses izdevumu apmēram nav noteicošas nozīmes uzturlīdzekļu apmēra noteikšanā, jo neapšaubāmi katrai puses ir izdevumi sevis nodrošināšanai ar ēdienu, mājokli, apģērbu, higiēnas precēm utt..

[8.6] Tiesa atzīst, ka lietā nav iegūti pierādījumi, ka atbildētājam pastāv kādi papildus izdevumi sakarā ar viņa dēla /Persona G/ veselības stāvokli.

Vērtējot pušu mantisko stāvokli un spējas uzturēt bērnu, tiesa atzīst, ka uz lietas izskatīšanas brīdi atbildētāja mantiskais stāvoklis un spējas uzturēt bērnu ir labākas par prasītājas mantisko stāvokli, lai gan prasītājas spējas arī neierobežo viņai iespēju pelnīt vairāk.

Lai gan atbildētājam ir vēl viens mazgadīgs bērns, kuru viņš uztur, tiesa uzskata, ka lietā ir iegūti pierādījumi, ka atbildētāja mantas stāvoklis un spējas ļauj atbildētājam piedalīties meitas uzturēšanā, maksājot nevis likumā noteiktos minimālos uzturlīdzekļus, bet uzturlīdzekļus lielākā apmērā.

[9] Ar ģimenes ārsta 2024. gada 26. novembra izrakstu no bērna /Persona F/ stacionārā/ambulatorā pacienta medicīniskās kartes un /Nosaukums B/ 2021. gada 27. jūlija izrakstu pierādīts, ka bērnam ir konstatētas saslimšanas, kuru dēļ ir nepieciešama rehabilitologa, neirologa konsultācijas, pastāvīgas nodarbības ar fizioterapeitu, nodarbības ar psihologu.

Tātad tiesa uzskata, ka nav apšaubāms, ka bērna veselības stāvokļa dēļ prasītājai rodas papildus izdevumi bērna veselības aprūpes nodrošināšanai un veselības stiprināšanai.

[10] Prasītāja celtajā prasībā lūdza piedzīt no atbildētāja uzturlīdzekļus meitas uzturēšanai 700 EUR ik mēnesi, pamatojot šo summu ar izdevumu apmēru bērna uzturēšanai, kas ir aptuveni 1341 EUR mēnesī, bet lietas izskatīšanas gaitā prasītāja samazināja prasījuma apmēru un lūdza piedzīt no atbildētāja uzturlīdzekļus meitas uzturēšanai ne mazāk kā 400 EUR ik mēnesi.

No atbildētāja pilnvarotā pārstāvja tiesas sēdē sniegtajiem paskaidrojumiem par izdevumu apmēru, kas norādīts prasītājas izdevumu aprēķinā, izriet, ka atbildētājs par pamatotu izdevumu apmēru, kas nepieciešams bērna uzturēšanai ik mēnesi, uzskata izdevumus aptuveni 639,58 EUR mēnesī.

Tiesa, novērtējot prasītājas iesniegtos pierādījumus un pušu argumentus par izdevumu apmēru bērna /Persona F/ uzturēšanaikopsakarā, atzīst, ka prasītāja nav pierādījusi 2024. gada 16. decembra aprēķinā norādīto izdevumu apmēru 1341 EUR mēnesī.

Līdz ar to tiesa uzskata par pamatotiem atbildētāja pilnvarotā pārstāvja iebildumus pret aprēķinā norādītajām summām, tādēļ, pamatojoties uz iegūtajiem pierādījumiem, bērna vajadzībām, t.sk. veselības stāvoklim, ņemot vērā vispārzināmos faktus par bērnu vajadzībām, t.sk. individuālajām, tiesa par pamatotu izdevuma apmēru uzskata izdevumus 650 EUR mēnesī.

[11] Tādējādi, ņemot vērā pušu spējas, viņu mantisko stāvokli, nepieciešamos izdevumus bērna uzturēšanai, faktu, ka arī prasītājai neatkarīgi no viņas mantiskā stāvokļa ir pienākums nodrošināt meitai uzturlīdzekļus vismaz valstī noteiktajā minimālajā apmērā, tiesa atzīst, ka prasītājas prasījums par uzturlīdzekļu piedziņu apmierināms daļēji un nepieciešams palielināt uzturlīdzekļu apmēru, un no atbildētāja par labu prasītājai jāpiedzen uzturlīdzekļi bērna /Persona F/ uzturēšanai 350 EUR ik mēnesi līdz bērna pilngadībai.

Savukārt pārējā daļā prasība par uzturlīdzekļu piedziņu ir noraidāma.

Tiesa uzskata, ka minētā uzturlīdzekļu summa ir samērīga gan ar pušu spējām, gan mantisko stāvokli un bērna /Persona F/ vajadzībām.

[12] Augstākās tiesas Senāta 2007. gada 29. augusta spriedumā lietā Nr. SKC-556 Senāts norādīja, ka prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu bērna uzturam uzturlīdzekļi piedzenami no brīža, kad celta prasība tiesā, jo ar prasības celšanas brīdi attiecīgā persona uzsāk savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju tiesā.

No atbildētāja pilnvarotā pārstāvja paskaidrojumiem izriet, ka atbildētājs nekādu citu palīdzību, izņemot piespriestos uzturlīdzekļus, meitai /Persona F/ nesniedza.

Līdz ar to uzturlīdzekļu apmērs bērna /Persona F/ uzturēšanai jāpalielina un uzturlīdzekļi 350 EUR apmērā nosakāmi no prasības iesniegšanas tiesā dienas – 2024. gada 16. decembra –, bet uzturlīdzekļi, ko atbildētājs maksā pēc tiesas 2024. gada 30. jūlija sprieduma, jāieskaita atbildētāja palīdzībā.

[13] Vienlaikus, ir jāatsauc izpildu raksts pēc Latgales rajona tiesas 2024. gada 30. jūlija sprieduma civillietā Nr. C88241324.

[14] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.pantu no atbildētāja par labu valstij jāpiedzen valsts nodeva par uzturlīdzekļu apmēra palielināšanu 230,40 EUR, kas aprēķināta aprēķināta, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 6.punktu un 34.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunktu.

[15] Atbilstoši Civilprocesa likuma 39., 40., 42.pantiem no atbildētāja par labu valstij jāpiedzen ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 13 EUR.

[16] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1]pantu atbildētājam jānosaka termiņš sprieduma labprātīgai izpildei daļā par piedzīto izdevumu apmaksu.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 39.-42., 93., 97., 189. - 195., 204.[1]pantiem, tiesa

n o s p r i e d a:

/Persona C/ prasību apmierināt daļēji.

Palielināt uzturlīdzekļu apmēru un piedzīt no /Persona D/, personas kods /Personas kods A/, par labu /Persona C/, personas kods /Personas kods B/, uzturlīdzekļus bērna /Persona F/, personas kods /Personas kods C/, uzturēšanai 350 EUR (trīs simti piecdesmit*euro*) ik mēnesi, sākot no 2024. gada 16. decembra līdz bērna pilngadībai.

Pārējā daļā prasību par uzturlīdzekļu piedziņu noraidīt.

Izskaidrot /Persona D/, ka uzturlīdzekļi maksājami /Persona C/ kontā Nr. /IBAN A/, /Nosaukums C/.

Atsaukt izpildu rakstu, kas izsniegts pēc Latgales rajona tiesas 2024. gada 30. jūlija sprieduma civillietā Nr. C88241324.

Piedzīt no /Persona D/, personas kods /Personas kods A/, par labu valstij valsts nodevu 230,40 EUR (divi simti trīsdesmit*euro*, 40 centi) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 13 EUR (trīspadsmit *euro*).

Izskaidrot /Persona D/, ka valsts nodeva 230,40 EUR jāmaksā pēc šādiem rekvizītiem:Valsts kase, reģistrācijas Nr.90000050138, BIC kods TRELLV22, konts /IBAN B/, bet ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 13 EUR - Tiesu administrācija, Valsts kase, NMR 90001672316, BIC kods TRELLV22, konts /IBAN C/, EKK 21490, norādot iemaksas mērķi: ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi civillietā Nr. C88491024. Maksājumus apliecinoši dokumenti tiesas noteiktajā labprātīgas izpildes termiņā iesniedzami Latgales rajona tiesā.

Noteikt /Persona D/ termiņu sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesas izdevumu samaksu – 9 dienas no sprieduma stāšanās likumīgā spēkā dienas.

Sprieduma pieejamības tiešsaistes sistēmā datums – 2025. gada 21. marts.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas - 2025. gada 21. marta - Latgales apgabaltiesā, iesniedzot sūdzību Latgales rajona tiesā.

Tiesnese (paraksts) R. Paipale